

گزارش تحلیلی محیط کسب و کار حوزه صنعت

با محوریت توسعه و رشد بهره‌وری

در سیزدهمین جلسه کمیسیون صنعت با موضوع تحلیلی از وضعیت صنایع استان و با ارائه آمار و اطلاعات از عملکرد صدور پروانه های بهره برداری و نسبت آن به کشور بررسی گردید. در این جلسه به موضوع برنامه ریزی های جدید بخش صنعت برای توسعه و رشد بهره‌وری به آزادی عمل و فضای کار نیاز با رویکرد نو بحث گردید. صنایع برای رشد فزاینده و توسعه به نیروی انسانی متخصص، رشد فناوری و سرمایه‌گذاری با اعتقاد به خودباوری در میان مجموعه‌های اقتصادی نیازمند می باشند.

مهم‌ترین عوامل مغل محیط کسب و کار بخش صنعت را می توان به کمبود زیرساخت در حوزه انرژی، کمبود نقدینگی و فقدان تسهیلات مورد نیاز طرح‌های صنعتی و دشواری تامین مالی، تاخیر در تخصیص ارز مواد اولیه و ماشین‌آلات، عدم ارتباط با شبکه بانکی بین‌المللی، بی‌ثباتی قوانین، مقررات و رویه‌های اجرایی ناظر بر کسب و کار، دخالت‌های نهادهای حاکمیت در تعیین قیمت در بازار و قیمت‌گذاری دستوری را اشاره نمود.

استان خراسان رضوی در مجموع سرمایه‌گذاری‌های صنعتی و صدور پروانه بهره برداری در کشور جایگاه دوم را کسب نموده و تنها ۵ درصد صنایع موجود در استان از فناوری بالا، ۳۲ درصد صنایع با فناوری متوسط رو به بالا، ۳۲ درصد صنایع با فناوری متوسط رو به پایین و ۳۱ درصد صنایع استان با فناوری پایین (اندک) در حال فعالیت می باشند. عملکرد استان در حوزه صنعت با وجود ۳۱ رسته فعالیت صنعتی که از این تعداد ۵۰ درصد در حوزه معدن و صنایع معدنی، محصولات لاستیکی و پلاستیکی (پلیمری) و محصولات غذایی و آشامیدنی (تبدیلی) فعالیت دارند که در این حوزه‌ها ۲۷ درصد از نظر سرمایه‌گذاری و ۲۳ درصد از نظر اشتغال استان را به خود اختصاص داده است.

از الزامات لازم برای جهش تولید می‌توان به حمایت و تسهیل سرمایه‌گذاری خارجی در استان، افزایش صنایع مزیت‌دار، برندسازی و رشد کیفیت محصولات صنعتی، حذف قیمت‌گذاری دستوری محصولات صنایع، به‌روزرسانی تکنولوژی در سطح بنگاه‌های خرد و کلان استان و اتصال SME های استان (صنایع خرد) به شرکت‌های بزرگ جهت استفاده از پتانسیل‌های بالقوه، تامین مالی و پرداخت تسهیلات برای تولید برق تجدیدپذیر، تامین مالی از روش‌های نوین دیجیتال و استفاده از فضای بلاکچین، ارائه تسهیلات ارزی، تک نرخی شدن نرخ ارز جهت تامین منابع ارزی کشور، اصلاح سیاست‌های پیمان‌سپاری ارزی صنایع، افزایش صادرات غیرنفتی و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان جهت بالا بردن سطوح فناوری استان، تلاش برای صادرات در مقابل واردات، حذف تعهدات ارزی برای شرکت‌های تولیدی، افزایش بهره‌وری نیروی کار را می توان اشاره نمود.

همچنین در این جلسه با اشاره به این نکته که توسعه اقتصادی در گرو رشد صنعتی است. توسعه اقتصادی در حوزه صنعت به نیروی انسانی ماهر، منابع طبیعی و علم و دانش روز موجب زاینده‌گی در حوزه اقتصاد را به دنبال خواهد داشت و مادامی که رشد فناوری، رشد بهره‌وری و سرمایه‌گذاری در حوزه صنعت صورت نگیرد، توسعه اقتصادی رخ نخواهد داد. برای افزایش ۴.۳ درصدی تولید ناخالص داخلی به ۱۵ درصد افزایش سرمایه‌گذاری در حوزه صنعت نیاز است. بیش‌ترین رشد سرمایه‌گذاری در حوزه صنعت پس از پیروزی انقلاب اسلامی تاکنون، ۷ درصد بوده و دستیابی به توسعه صنعتی تنها از طریق سرمایه‌گذاری امکان‌پذیر نیست و باید بازنگری بنیادین در مدل توسعه اقتصادی صورت گیرد.

توسعه صنعتی با تکیه بر اقتصاد اقلیمی یکی از موضوعات روز دنیا بوده و با توجه به شرایط استان‌ها و منابع موجود، مدل توسعه اقتصادی می‌بایست ترسیم گردد. خراسان رضوی قابلیت زیادی در حوزه توسعه اقلیمی دارد. این مدل اقتصادی باید با استفاده از شرایط، امکانات، منابع، انرژی‌های موجود و... ترسیم گردد. برنامه توسعه اقتصادی استان بدون برنامه‌ریزی مدون و جامع و با تاکید بر ضرورت تفویض اختیارات مدیریتی به استان از مرکز و با عنایت به رشد ۸ درصدی پیش‌بینی شده در برنامه هفتم توسعه بدون توجه به اقتصاد اقلیمی امکان‌پذیر نخواهد بود.